

LILLA EDETS
KOMMUN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

(Likabehandlingsplan)
Strömsskolan
Läsår 22/23

Ansvarig för planen:

Rektor Agneta Johansson

Elevhälsan på Strömsskolan

Planens gäller från: 2022-05-20

Planen gäller till: 2023-08-30.

Verksamhetsformer som omfattas av
planen:

Grundskola F-6 samt fritidshem

Innehållsförteckning

Skolans uppdrag	3
Inledning	3
Kommunens vision och ledord	3
Strömsskolans vision och ledord	3
Förklarande av begrepp	4
Diskriminering	
Trakasserier	
Kränkandebehandling	
Mobbning	
Årshjul: Strömsskolans arbete mot trakasserier och kränkande behandling	5
Främja likabehandling oavsett kön	6
Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet	7
Främja likabehandling oavsett trosuppfattning	8
Främja likabehandling oavsett sexuell läggning	9
Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning	10
Främja likabehandling oavsett könsidentitet/ könsuttryck	11
Främja likabehandling oavsett ålder	12
Ordningsregler	13
Åtgärdstrappa	14
Tillägg till åtgärdstrappa	15
Främjande insatser	15
Förebyggande insatser	15
Hur eleverna samt personal har involverats i kartläggningen	16
Fokus 22/23	16
Ärendegång vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	17
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	17
Rutiner för dokumentation	17
Delaktighet i Plan mot diskriminering och kränkande behandling	18
Personalens delaktighet	18
Vårdnadshavarnas delaktighet	18
Elevens delaktighet	18
Vart vänder man sig vid kränkningar?	19
Kontaktuppgifter	19
Ordlista	20

Skolans uppdrag:

Enligt 6 kap i Skollagen ang. kränkande behandling samt 3 kap. 14§-16§ i Diskrimineringslagen skall huvudmannen se till att:

- det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och diskriminering. (Skollagen 6 kap 6§, Diskrimineringslagen 3 kap 14§)
- man förebygger och förhindrar kränkande behandling och diskriminering. (Skollagen 6 kap 7§, Diskrimineringslagen 3 kap 15§)

Kommunens vision och ledord:

Lilla Edets vision är " Götaälvdalens pärla – vi gör det tillsammans".

Ledord i visionsarbetet är:

NYTÄNKANDE, MEDSKAPANDE, HÅLLBART

Strömskolans vision och ledord:

Ingen på vår skola utsätts för trakasserier eller kränkande behandling.
Alla hjälper och engagerar sig i arbetet för allas lika värde.
Alla känner sig trygga, upplever kamratskap, delaktighet och gemenskap.
Alla tar ansvar och visar respekt för sig själv och sin omgivning.
Alla känner att de blir respekterade av såväl elever som personal.
Alla vet vem man ska vända sig till om någon behöver hjälp.

Ledord i visionsarbete är:

TRYGGHET, STUDIERO, STIMULERANDE UNDERVISNING

Inledning

Alla medarbetare och elever skapar den bästa skolan tillsammans. Vi ger våra elever de bästa förutsättningarna att utvecklas och lyckas under skoltiden och för framtiden. Våra elever upplever att skolan är en trygg plats där de blir sedda, där de lär, utmanas och utvecklas, var och en efter sina egna förutsättningar. På vår skola är alla människor lika värda, vi ser olikheter som en tillgång.

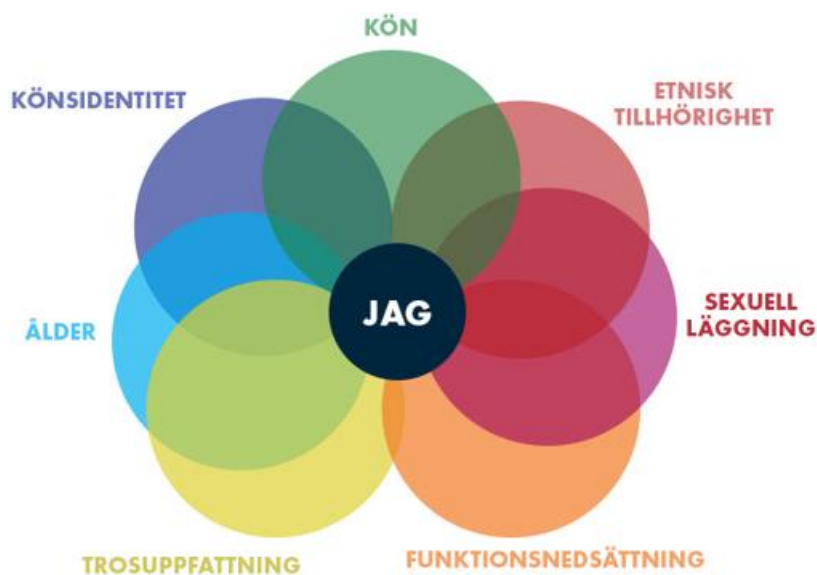
Syfte

Denna plan ska främja likabehandling i våra verksamheter, skola och fritids. Det innebär att vi skall **främja elevernas lika rättigheter** oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion/annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet/uttryck samt ålder. Vi skall också **förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling** inom vårt område. Planen skall vara ett "levande verktyg" i detta arbete.

Förklarande av begrepp

Diskriminering: är när en elev behandlas sämre än andra och missgynnandet har samband med nedan angivna sju diskrimineringsgrunder:

- Ålder
- Trosuppfattning
- Etnisk tillhörighet
- Funktionshinder
- Kön
- Könsidentitet
- Sexuell läggning

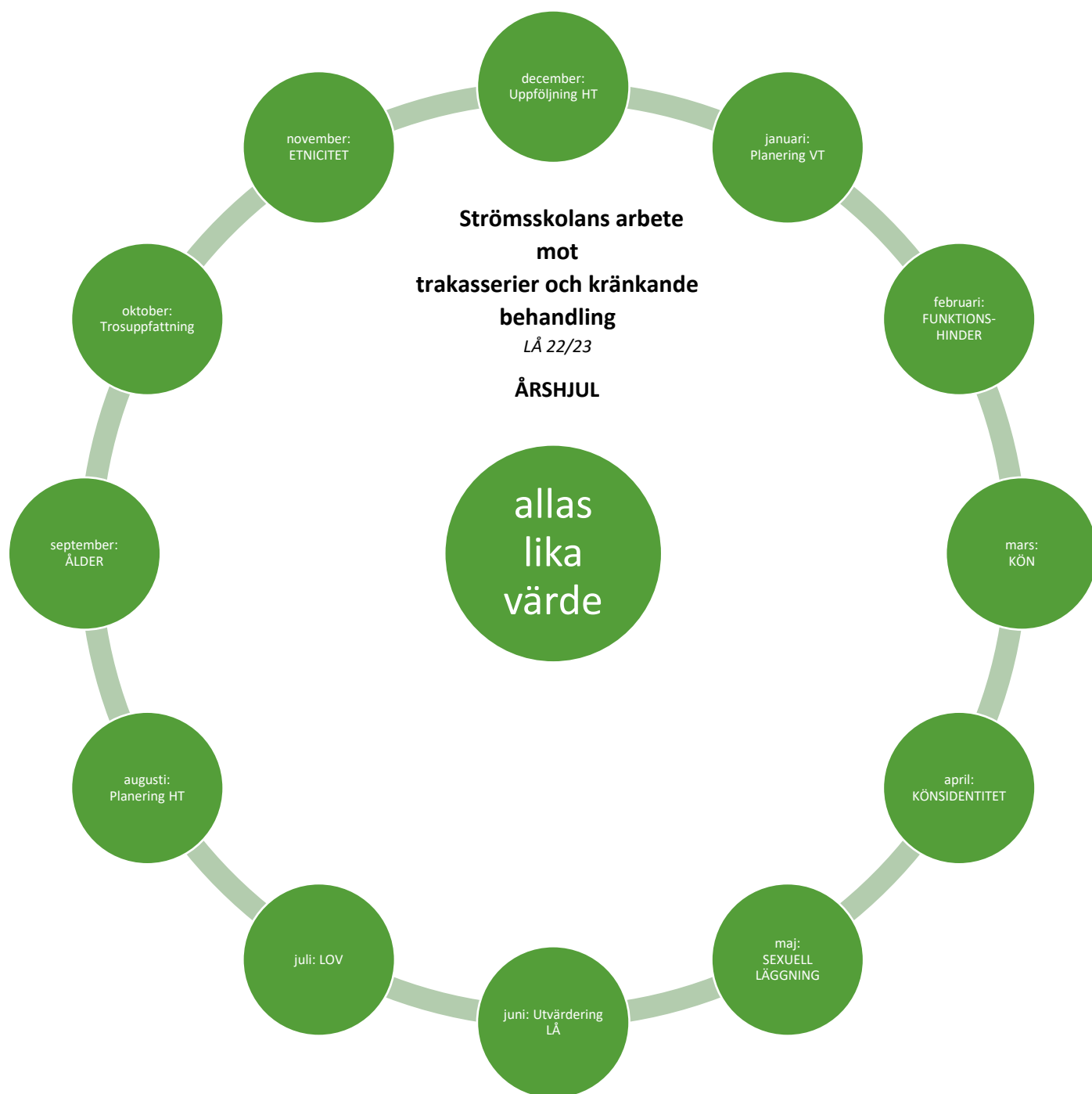

Trakasserier: är olika uppträdanden som kan kopplas till diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling: har inte samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkningar kan tex vara:

- Fysiska (slag, sparkar eller knuffar)
- Verbala hot (svordomar, öknamn eller viskningar)
- Psykosociala beteenden (utfrysning, blickar)
- Texter och bilder (lappar, fotografier, sms, mms eller meddelande på olika forum)
- Trakasserier och kränkningar med sexuella anspelning

Mobbning är ett begrepp som inte används i skollagen med det brukar kallas mobbning om någon blir utsatt för kränkande behandling eller trakasserier vid upprepade tillfällen.

- Fokusområden utifrån diskrimineringsgrunderna
- Lärare och elever planerar och arbetar med fokusfrågorna, årskursvis och/eller arbetslagsvis
- Elevhälsan följer upp arbetet med elevrådet, månadsvis
- Skolledning följer upp arbetet med arbetslagsledarna
- Diskrimineringsgrunderna är beskrivet på ett sådant sätt att de kan hängas upp på dörren i klassrummet den månaden skolan arbetar med ämnet
- Rektor, elevhälsa och personal ansvarar för planering och uppföljning

Främja likabehandling oavsett kön

Områden som berörs av insatsen:

Kön, könsidentitet eller könsuttryck

Mål:

Ingen ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling på grund av sitt kön, sin könsidentitet eller könsuttryck.

Insats:

I samverkan med skolbiblioteket inköps och tillhandahålls relevant barn- och ungdomslitteratur; högläsning och pedagogiskt litteraturarbete (reflektioner, analys mm) utifrån mål och syfte.

Implementera normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.

Skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om kön som kan förekomma i media/läromedel eller närmiljön.

Stärka elevernas förmåga att värna om sin kroppsliga integritet gentemot vuxna och andra elever och att stärka deras självkännetid genom åldersanpassad sexualkunskap. Detta sker i samverkan med elevhälsan på undervisningstid i form av samarbetsövningar, film, diskussion samt reflektion.

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen:

Etnisk tillhörighet

Mål:

Ingen ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling på grund av etnisk tillhörighet.

Eleverna skall få kunskap och förståelse vad som menas med etnicitet/etnisk tillhörighet samt vad det kan innebära i vardagen.

Insats:

I samverkan med skolbiblioteket inköps och tillhandahålls relevant barn-/ungdomslitteratur; högläsning och pedagogiskt litteraturarbete (reflektioner, analys mm) utifrån mål och syfte.

Visa för åldersgruppen lämplig film/drama/teater med efterföljande reflektion, diskussion mm

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om olika etniska grupper som kan förekomma i media/läromedel eller i närmiljön.

Uppmärksamma elevers flerspråkighet på ett positivt sätt.

Främja likabehandling oavsett trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen:

Trosuppfattning

Mål:

Att ingen ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling på grund av trosuppfattning.

Eleverna ska få kunskap och förståelse för de religioner och platser för religionsutövning som finns i närområdet.

Eleverna ska känna till begreppet religionsfrihet och vad detta innebär.

Vårdnadshavare ska med förtroende kunna lämna sina barn i skolan, förvissade om att de inte blir ensidigt påverkade till förmån för någon speciell religion.

Insats:

I samverkan med skolbiblioteket inköps och tillhandahålls relevant barn-/ungdomslitteratur; högläsning och pedagogiskt litteraturarbete (reflektioner, analys mm) utifrån mål och syfte.

Visa för åldersgruppen lämplig film/drama/teater med efterföljande reflektion, diskussion mm.

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om olika religiösa grupper som kan förekomma i media/läromedel eller i närmiljön.

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen:

Sexuell läggning

Mål:

Ingen ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling på grund av sexuell läggning

Eleverna skall ha kännedom om och möjlighet att reflektera och samtala om människors olikheter och val av partnerskap/familjebildning.

Insats:

Diskutera hur skolan förmedlar normer om sexuell läggning.

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om människor baserat på sexuell läggning som kan förekomma i media/läromedel eller i närmiljön.

Skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning. Detta sker i samverkan med elevhälsan på undervisningstid i form av samarbetsövningar, film, diskussion samt reflektion.

Samverkar även med skolbiblioteket som tillhandahålls relevant barn-/ungdomslitteratur; högläsning och pedagogiskt litteraturarbete (reflektioner, analys mm) utifrån mål och syfte.

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen:

Funktionsnedsättning

Mål:

Att skolmiljön skall vara anpassad och tillgänglig för alla elever.

Att ingen utsätts för diskriminering eller kränkande behandling på grund av en funktionsvariation. Vid gemensamma aktiviteter, tex friluftsdagar, temadagar och utflykter skall alla elever ha möjlighet att delta.

Insats:

Att anpassa skolmiljön utifrån kännedom om enskilda elevers behov.

Att planera och anpassa gemensamma aktiviteter t.ex. friluftsdagar, temadagar eller utflykter, så att alla elever kan delta.

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om människor med olika funktionsnedsättningar när sådana dyker upp i media, läromedel eller i närmiljön.

Skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på funktionsförmåga.

I samverkan med skolbiblioteket inköps och tillhandahålls relevant barn- och ungdomslitteratur; högläsning och pedagogiskt litteraturarbete (reflektioner, analys mm) utifrån mål och syfte.

Främja likabehandling oavsett könsidentitet/könsuttryck

Områden som berörs av insatsen:

Sexuell läggning

Mål:

Alla elever, oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck skall bemötas likvärdigt. Vår skola skall vara trygg, identitetsstärkande och bekräftande för alla elever.

Insats :

Vid placering i t.ex. klassrum och gruppindelningar alltid reflektera och tänka över syftet, då det kan finnas risker när utgångspunkten är kön (t.ex. pojk-/flickgrupper): "Det kan innebära en risk för att elever upplever arbetssättet som missgynnande och kränkande" (Diskrimineringsombudsmannen).

Möjliggöra ombyte inför idrottslektioner i lärarens omklädningsrum eller undersöka andra möjligheter.

Stötta och bistå elever som vill komma ut som transpersoner i skolan.

Främja likabehandling oavsett ålder

Områden som berörs av insatsen:

Ålder

Mål : Alla elever, oavsett ålder skall bemötas likvärdigt genom att utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Vår skola skall vara en tryggplats för alla barn i alla åldrar.

Insats:

Utveckla befintliga och implementera nya strukturerade samarbetsformer mellan åldersgrupperna på skolan.

Vid planering av undervisning och aktiviteter reflektera över eventuella risker med att förväntningar kring viss ålder får styra på bekostnad av elevernas individuella förutsättningar.

Utveckla möjligheterna för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser får möjlighet att samarbeta och umgås, tex elevråd, matråd, temadagar, läsecirkel mm.

Diskutera och eventuellt planera för ett "faddersystem" på grupp- och individnivå: t.ex: f & 3, 1 & 4, 2 & 5, 3 & 6

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera om det i skolan finns normer kring ålder som är extra påfallande och som kan skapa hierarkier, t.ex att äldre i verksamheten får förmåner som de yngre inte får.

Strömsskolans ordningsregler Läsåret 22/23

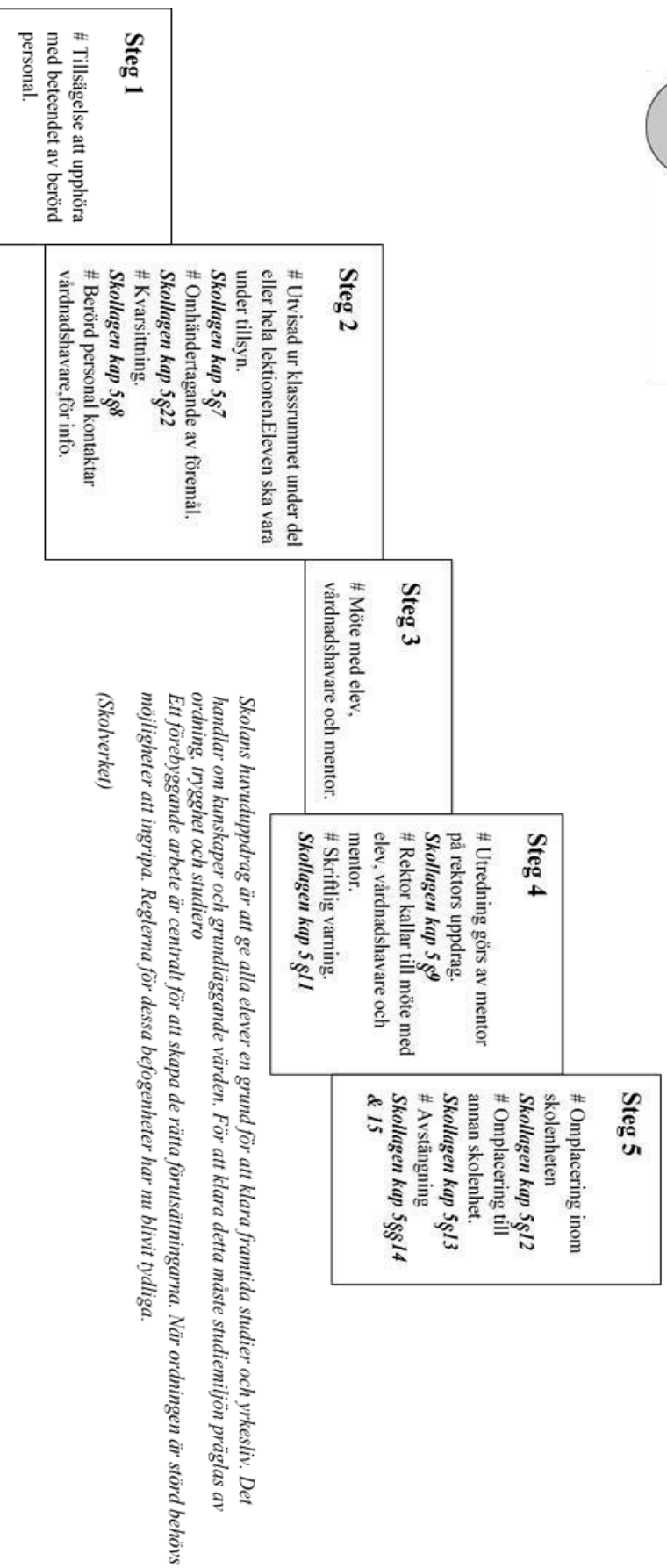
Det är **förbjudet** att:

- lämna skolans område under skoltid utan tillåtelse från lärare eller fritidspersonal.
- ta med farliga eller störande föremål. Inte heller värdeföremål får man ta med.
- använda mobiltelefon under skol- eller fritidstid. Mobiler ska lämnas in till läraren på morgonen och lämnas tillbaka när skoldagen är slut.
- att fotografera eller filma personer - elever eller personal – utan samtycke. För eleverna krävs vårdnadshavarnas samtycke.
- cykla på skolgården. När man cyklar i skolans regi måste man ha hjälm.
- ta med godis till skolan.
- vara inne på raster utan särskild tillåtelse.
- kasta snöboll.
- att bära uniformer, märken, symboler, eller handlingar som kan förknippas med nazism eller andra militanta, rasistiska eller odemokratiska grupperingar.
- att bära symboler för narkotiska droger, tex i form av smycken eller på kläder.

LILLA EDETS
KOMMUN

Tillägg till Åtgärdstrappa

Graden av allvar i situationen kan göra att ett steg hoppas över.

Vid oro och/eller misstanke om att barn far illa sker anmälan till socialtjänst.

Vid misstanke om brott kontaktas polisen för rådgivning.

Främjande insatser

Målet med skolans **främjande arbete** är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har och får möjligheter att lära och utvecklas.

Syftet är att både personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Arbetet med diskrimineringsgrunderna implementeras månadsvis i ett årshjul och arbetas med systematiskt.

Skolan arbetar efter konsekvenstrappa samt ordningsregler.

Förebyggande insatser

Kartläggningsmetoder

Kartläggning sker genom enkäter, individuella intervjuer, gruppintervjuer, trygghetsvandringar, arbetslagsträffar och/eller andra träffar, händelserapportering rörande aj/oj, kränkandeärenden samt hot och våld.

Skolan använder Drafit som är ett digitalt system där kränkingsanmälningar registreras.

- Enkät, av Skolinspektionen och GR, elevhälsoenkät, samt skolenkät.
- Kommunikation och samtal. Vi har löpande kommunikation med elever genom: utvecklingssamtal, mentorssamtal, och/eller samtal med skolsköterska och kurator.
- Elevhälsan träffas varje vecka och diskuterar elevhälsa och elevärende, individuellt och i grupp.
- Elevscanning i åk 3.
- Personal på skolan samt fritids har en god dialog och relation med elever, eleverna pratar ofta med personal om något särskilt uppstått. Informationen kartläggs sedan och följs upp i arbetslaget och på EHT.

Hur eleverna samt personal har involverats i kartläggningen

Trygghetsvandring tillsammans med representanter ur elevrådet, uppdelat på låg och mellanstadiet.

Riskområden har identifierats och markerats på en karta som lämnats till rektor via elevrådsrepresentanter. Enkäter, elevenkäter, klassråd, elevråd, mentorssamtal, samtal med skolsköterska och kurator, samt annan personal på skolan.

Personalen har involverats i kartläggningen är genom gemensamma möten, arbetslagsmöten och APT. På lovdagar eller liknande sker löpande utvärdering av verksamhetens olika fokusområden och planer.

Fokus läsår 22/23

- Alla elever ska känna sig trygga och veta att de alltid kan vända sig till alla vuxna på skolan och då få samma bemötande; alla är väl förtrodda med och arbetar efter planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Öka elevernas inflytande i trygghetsarbetet och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Levandegöra planen i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Trygga upp skolgården med fler aktiva vuxna ute på raster samt att utveckla planerade rastaktiviteter utförda av vuxna med hjälp av elever.
- Eleverna ska känna sig trygga vid av- och påstigning vid skolans busshållplats.

Ärendegång vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Anmälan	<p>Ansvarig lärare samtalar med berörda och undersöker vilka olika uppfattningar som finns kring situationen. Vid indikationer på trakasserier eller kränkande behandling görs en anmälan i Drafit (via Teams- All personal).</p> <p>Anmälan görs utifrån bildningsförvaltningens gemensamma rutiner för diskriminering och kränkande behandling.</p> <p>https://intranet.lillaedet.se/forvaltningar//rutiner/krankning.665.html</p> <p>Elever och vårdnadshavare kan anmäla att elev utsatts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling genom att kontakta någon vuxen på skolan.</p>
Utredning	<p>Ansvarig lärare som har gjort anmälan ska utreda och följa upp händelsen som föranledde anmälan under en två veckors period. Det dokumenteras i Drafit.</p> <p>Täta avstämningar sker med berörda elever och vårdnadshavare.</p> <p>Beslut om vidare åtgärder/ärendet avslutas.</p>

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om anmälan gäller personal som diskriminerar, trakasserar eller kränker elev ansvarar rektor för utredning och dokumentation.

Rutiner för dokumentation

Mentorer och arbetslag ansvarar för att dokumentation sker vid konflikter för att möjliggöra ett gott underlag för vidare elevhälsoarbete, men också för att få syn på eventuella negativa mönster i relationerna på skolan.

Elevhälsan dokumenterar sitt arbete i PMO.

Rektorsbeslut dokumenteras i PMO.

Delaktighet i Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Personalens delaktighet

Alla som arbetar på skolan ansvarar för att hålla sig informerad och förtrogen med planen. Det kontinuerliga arbetet med planen sker på arbetslagsmöten och på arbetsplatsträffar, APT. Övrig personal skall involveras i arbetet. Detta görs av rektor i dialog med chefer för vaktmästeri, städ och kök. Elevhälsan har möte varje vecka där rektor, specialpedagog, kurator och skolsköterska diskuterar frågor som rör förebyggande, hälsofrämjande samt åtgärdande insatser.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare skall få information om skolans likabehandlingsarbete på föräldramöten där också möjlighet till dialog finns. Via Unikum, skolans digitala plattform, finns ytterligare möjlighet att informera om pågående arbete. I samband med utvecklingssamtalen diskuterar och samtalar hem och skola om trygghet och trivsel. Vårdnadshavare välkomnas att närsomhelst framföra synpunkter och frågor angående likabehandlingsarbetet. En årlig enkätundersökning ska ge skolan information om hemmens uppfattning.

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i kartläggningar gällande trygghet och trivsel. Eleverna har klassråd, ett tillfälle där det finns utrymme att arbeta med vadhelst som upplevs viktigt för klassen. Det kan röra sig om att ta upp viktig information, diskutera händelser på skolan för att sedan ta det vidare till det gemensamma elevrådet. På klass-, fritids- och elevråd samt vid utvecklingssamtal har eleverna möjlighet att reflektera, diskutera och påverka i frågor som rör det främjande och förebyggande arbetet på skolan. Eleverna i åk 2 samt 5 svarar på enkät från GR samt Skolverket kring trivsel och trygghet.

Förankring av planen:

Alla på skolan har ett gemensamt ansvar att presentera planen samt arbeta efter denna.

Planen publiceras på kommunens hemsida:

www.lillaedet.se/utbildningbarnomsorg/grundskolor/stromsskolan

Vart vänder man sig vid kränkningar?

Klasslärare/ mentor kontaktas alltid i första hand

(se kontaktuppgifter i Unikum)

Kontaktuppgifter

Rektor Agneta Johansson

tel nr. 0520 - 65 97 15

agneta.johansson@lillaedet.se

Biträdande rektor, fritidshem Sofia Holgersson

tel nr. 0520-659717

sofia.holgersson@lillaedet.se

Skolkurator Daniela Zeylon

tel nr.0520 – 42 28 01

daniela.zeylon@lillaedet.se

Specialpedagog Carina Ölander

tel nr. 0520 - 65 97 95

carina.olander@lillaedet.se

Skolsköterska Eva Barkman F-4

tel nr. 0520- 65 95 77

eva.barkman@lillaedet.se

Skolsköterska Cathrin Axelsson 5-6

tel nr. 0520-65 99 05

cathrin.axelsson@lillaedet.se

Mer info om ordningsregler gällande Trygghet och studiero: se Skollagen, kap 5:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Ordlista:

Etnicitet: en kulturell tillhörighet och känsla av tillhörighet till en etnisk grupp.

Etnisk tillhörighet: någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har minst en etnisk tillhörighet.

Funktionsnedsättning: nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.

Funktionsvariation: alla människor har en egen uppsättning förmågor, oförmågor, styrkor och svagheter. Funktionsvariationer är avvikelser från normen gällande fysisk, psykisk eller kognitiv funktion. Ibland innebär funktionsvariationer också funktionsnedsättning, men inte alltid.

Fördom: sakligt ogrundad uppfattning

Förmån: ordet förmån är en synonym till privilegium och fördel och kan bland annat beskrivas som "fördel; nytta".

Främjande: är bra för, gynnar, underlättar

Förebyggande: skyddande, hindrande, preventiv.

Hierarki: system med bestämd rangordning.

Kroppslig integritet: rätten till att få den personliga sfären respekterad gällande kroppen. Den kroppsliga integriteten kan kränkas genom att bli fysiskt berörd mot sin vilja, exempelvis att bli kramad, kittlad, eller fasthållen.

Könsidentitet: vilket kön du känner dig som eller identifierar dig som brukar kallas för könsidentitet. Det är bara du själv som kan veta vad du har för könsidentitet och vad det innebär för dig. Du ska få vara den du är.

Könsroll: sammanfattande term för socialt och kulturellt betingade skillnader mellan könen vad avser beteende, värderingar, normer, föreställningar, resurser, makt och prestige.

Könsuttryck: med könsidentitet och könsuttryck avses i lagen att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Normer: normer är oskrivna regler i samhället som vi har att förhålla oss till. De sätter ramar och är en förutsättning för att vi ska fungera tillsammans.

I många fall kan normer vara något positivt, t ex skapa ordning. Ett exempel är att vi står i kö till kassan i mataffären. Andra normer, t ex de som rör utseende, språk eller sexualitet kan påverka negativt, genom att de leder till dåligt bemötande eller diskriminering för de som inte passar in i normen. Detta kan både ske medvetet och omedvetet. I många fall är det omedvetet.

Normkritiskt förhållningssätt: normkritiskt förhållningssätt är ett verktyg för att på ett respektfullt och maktmedvetet sätt möta andra, och ett sätt att följa diskrimineringslagen.

Reflektera: Att tänka på. Att överväga.

Religionsfrihet: är en rätt för medborgare att fritt bestämma över sin religiösa eller annan övertygelse och över hur övertygelsen ska utövas, inklusive rätten att inte ha några övertygelser och att stå utanför alla samfund.

Sexuell läggning: lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell eller bisexuell läggning. Förbudet mot diskriminering gäller alla dessa tre sexuella läggningar.

Självkänedom: självkänedom är förmågan att uppfatta sina egna tankar, känslor, motiv, behov, önskningar och beteenden. God självkänedom hjälper dig att identifiera vad som är viktigt för dig och dina livsmål. Självkänedom stöder ditt psykiska välbefinnande.

Stereotyp: en inre bild av en tänkt eller faktisk grupp och dess medlemmar, ofta i form av förenklade föreställningar av medlemmarnas egenskaper. En stereotyp kan exempelvis ha etnisk, nationell, religiös eller genusbetingad anknytning.

Värdighet: varje människas rätt att bli sedd, mottagen och bekräftad som en unik människa.